

سجاره و عكس فرجهوا عن سياسه

ٲانهم ملايو سرهمك سردريكا

كالو كيت هندق مفكاجي سجاره كبفكيتن سياسه دتانه ملايو مك تيدقله سيكيان كيت ملوفاكن جاس اورغ ٲ كيت يغ برفلاجران دري مصر يفتله باليك كٲانهايرن دغن ممباوا فغرتين ٲ بهارو يفتكٲل فد ماس ايت دغن فغرتين قوم موداسفرت الله يرجم شيخ طاهر جلال الدين دغن بيراف اورغ راكنن ٲ كران درفد كٲكاسن ممباوا فغرتين ايتوله ددافتي فرتنتاشن دانتارا فواق توا دان فواق مودان درفد مونچولن فغرتين ايت دافة فول هيذوف سماغه ٲ بهارو يفتله همفير ٲ ماتي ددالم جيوا اورغ ٲ ملايو كران دجابه اوله فنجاجهن يغ بركو كو سمنجق دري تاهون 1874 دهولون

(اوله: عيدروس)

تتافي سجاره يغبرتوليس دالم منيوفكن روح سدر كفد كدودفكن ديري سنديري فاتوة كيت مغيغاتي دانتارا يغبرجاس ايت ايتاله السرحوم السيد شيخ الهادي يفتله منوليس ددالم رنچان فغارغ بولانن ٲٲ الاخوان ٲٲ يغ مپرو اومه سفاي بغيكية دري تيدرون ستله لف دتيدوركن اوله فنجاجه . (رنچان الاخوان يغفرتام اين كيت سياركن دلاءين موك كلوارن اين -- ف.)

ستله مجله كلوارنن يغفرتام ايت دتريبتكن فد تاهون 1926 مك بليو دفغكيل اوله فكاوي سي . اي . دي . فد ماس ايت ككواسان فوليس ساعة بسر : السرحوم ايت دتانه افكه توجوان مزاله اين دان بليو دكٲانن هان مپٲانن بهوا اي هان ممباوا سروان اكام يغداساسكن كفد القران دان سكيران دٲكه ممباوا اياة ٲ القران مك يغدمكين

ترفولغ كفد كراجان سهاج . فنديتا زعبا يغ فد ماس ايت منجادي فنوليس يغ نركٲل تله منكور جوك لئكه السرحوم السيد شيخ الهادي يغدكٲانن تله مپٲتوه كراجان اشكريس يغ منجادي فناوغ تانه ملايو .

فركمباغن يغدباوا اوله فغرتين مودا اين سبنرن منيمبولكن توكوه ٲ سياسه يغ براني دان دمكين جوك منريبتكن فنوليس ٲ يغ مولاي براني برترغ ٲ منوليس ممبيدس فمرتته . مدرسة الهدي يغدفين اوله فضيلة الشيخ عبدالله مغربي دانجوك مدرسة المشهور داوتارا اداله منريبتكن فمودا اكام . السرحوم عثمان كلام (كلوارن المشهور) دان السرحوم توانحاج عبدالرحيم كاجي اداله اورغ ٲ يغتزلق دباوه . فيسفين السرحوم السيد شيخ الهادي .

ريوليبي اكام يغبداوا اوله المرحوم الشيخ
 طاهر جلال الدين برسام ٢ المرحوم السيد شيخ
 الهادي يث مباوا فغرتين اكام برنكارا دغن
 مغيكوتي فلاجران ٢ يغبداوا اوله السيد جمال
 الدين الافغاني دان الشيخ محمد عبده دغن
 سنديرين تله مغيه و فكن جيوا فوليتيك دسلوره
 تانه سلايو (تراوتمان دسبله اوتارا). اكام هان
 اتوق ماتي سهاج دبنترس مريك دغن كيج
 سنبل دغن برانين تمباوا فهمان ٢ بهارو بهوا اكام
 اسلام مغيهدقكي اومتن هيديوف برنكارا دان
 برتغكوغجواب منكفكن نكارا بهكيام امان
 معمور يغبديضاي توهن: بلدة طيبة ورب غفور.
 ستله "الاخوان" ماتي مك المرحوم السيد
 شيخ الهادي منروسكن فرجواغن ددالم اخبار
 "سودارا" دغن دبتنو اوله المرحوم توانحاج
 عبدالرحيم كاجي. ريوليبي اكام يغبرفهم برنكارا
 ايت دتروسكنن دان مولاييله فراسان ملواف ٢
 تيسبول دسان سيني کران ددالمن ايت فمودا دان
 مريد ٢ دري سکوله ٢ اكام يث مفرتي بر بهاس عرب
 تله فول مغوزق لغكه ميوکخ لغكه ٢ يغبدانجورکن
 اوله فمباوا ٢ فراوباهن براكام دنکري کيت اين.

دالم فد ايتم فراوباهن ٢ ددالم فيدرال کا و نسل
 يغبدهولون هان راج ٢ سهاج مندودقکين ايت تله
 مباوا فراوباهن بهاره. اين برلاکو دمولاوي دري
 1927 ددالمان المرحوم راج سرچولن راج دهيلير
 فيرق بسرت دغن المرحوم داتوء عبدالله بن حاج
 داهن اوندغ رمبو تله بکر جسام دالم مجلس ايت دغن
 منداتغکن تنوتن ٢ منکفکن حق ٢ ملايو. کالو فد
 ماس ٢ يث لالو هان اورغ ٢ فوته سهاج يث
 داوتساکن دان مندافة کاستميوآن مک کدوا ٢
 فمفين ملايو يث طاعة کفداکمان ايت منتوة
 کاستميوآن دان کاوتسان ايت دبري فول کفسد
 بشسا ملايو.

نوليس
 السيد
 کراجان
 سبنرن
 دمکين
 براني
 الهدی
 نجوکن
 سودا
 تهور
 اداله
 السيد

بايق جاس بليو کدوا ايت فاتوة دکغ -
 امفمان اهل ٢ مشواره مندافة فرچوم فرجلانن
 کرتافي دانلاين ٢ لاگي. کدوا ٢١٣٣ کرس منتغ
 اورغ اسغ دان منتغ جوک فنجاجهن.
 فرنه دروايتکنم فد سوات ماسم دغن تيدق
 مبري تاهو لبه دهولو بریتيش رسيدنه نکري
 سيبيلن داتغ هندق برجنفا دغن اوندغ رمبو
 داتوء عبدالله بن حاج داهن. کران تيدق ممبزي
 تاهو لبه دهولو مک اوندغ رمبو تيدق ماو
 منجفاين دان مميارکن بریتيش رسيدنه ايت
 برچومور دفانس همفير ٢ سنغه جم. فربواتن داتوء
 عبدالله اين تيدق مينغکن فکاوي ٢ بریتيش دان
 کران ايت داتوء عبدالله دکناکن مندافة تکوران
 يث هيبة دري فسور هجاي تيغکني سر هيو
 کليفورة.

دغن کبرانين دان کتکاسن داتوء عبدالله
 بن حاج داهن کفد اورغ ٢ اغکريس ايت دغن
 سنديرين اورغ ٢ اغکريس تيدق سنغ دان کران
 فرسليسيهن ايتوله هتک هاري اين اورغ ٢
 ملايو درمبوماسيه منچاکفکن بهوا کماين اوندغ
 رمبو ايت اداله سوات "کماين يث تيدق
 مينغکن" مريك. سسغکوهن ساغ سجاره
 هيديوف کدوا ٢ فنديکر سياسه ملايو دفيدرال
 کا و نسل المرحوم راج سرچولن دان المرحوم
 داتوء عبدالله بن حاج داهن تيدق اديغ منريتکنن
 - هاروس جاس ٢ مريك جک تيدق دبوکوکن
 اکن دلوفاکن اوله اومه ملايو - کران مريك هان
 مغيغاتي سجاره ٢ لام سفرت هغ توام تون
 سري لانغ عبدالله منشي سهاج ند حال کفد اومه
 ملايو سجاره کدوا مريکيت ساي فرچاي فنوه
 دغن کبرانين دان کجوجران يث کيلغ کميلغ.
 فد ماس ايت فرجواغن اومه ملايو بوله دکات
 تيدق بايق دجالنکن منروسي بدان ٢ فوليتيك

کران فولیتیک ماس ایت ماسیه دموقکن ۲ دان
کران ایتوله بایق کمبر کمبور فولیتیک هان
منروسی سور تخبر ۲ دان اخبار ۲ بسوده مجله
الاخوان تیدق برانی متهیدوفکن مسئله ۲ یغ
مغناي فرجواغن تانهایر - یغ بایق دفرجواغن
اوله مریک ایاله مسئله ۲ یغ مغناي اکام سغکوه
فون بکیتو لگکه ۲ ایت دغن سنديرین مموک مات
اورغ ۲ ملایو .

تتافی افبیل ماسوق کفد تاهون 1930 مک
فرجلان اخبار ۲ ایت تله ممباوا کفد فزاوباهن
بهارو یأیت دغن تربیتین ورت ملایا دباوه فمفینین
داتوء عون بن جعفر . برسبیل دغن مغلوارکن
چرینا ۲ سربو ساتو مالم دان برسبیل دغن
مغوفس مسئله ۲ اکام یغ دفمفین اوله المرحوم
أ. محمد هاشم یونس دان دغن میبارکن بریت ۲
دنیا مک أ. عون (سکارغ داتوء سر عون) تله
بایق فول مغادکن بیداسن ۲ یغ مغناي فرجلان
فمرتاهن دجوهر .

ستله داتوء عون ملتکن جواتن ددالم اخبار
"ورت ملایا" لالو مموک فول "لباگ ملایا"
لگکه متهکرتیک فمرتاهن دجوهر دتروسکن
دان فرتتاغن ۲ فغرتین دانتارا لمباگ دغن ورت
تیمبول سدغ دغن سنديرین ممباوا هیدوفن سماعه
اورغ ۲ ملایو .

سسوده توان سید علوی الهادی ممیفین ورت
مک تیدق لام انتاران الله یرحم توان حاج عبدالرحیم
کاجی منجادی وکیل ورت ملایا دکوالا لمفور
دان مولای درفد هاری ایتوله فرکارا ۲ مشواره
فیدرال مولای ترسیار دغن لواسن ددالم اخبار
دان ورت ملایا یغ دهولو هان بایق ممباوا فرکارا ۲
یغ مغناي جوهر دغن سنديرین سکارغ مغوبه
تافق بایق میبارکن فرکارا ۲ یغ مغناي فرسکتوان
تانهملایو .

دالماس اینله تیمبولن فرتتاغن ورت ملایا دغن
الله یرحم کفتن نور محمد هاشم - فرتتاغن مان
دغن سنديرین متهیدوفکن سماعه منتوه حق ۲
ملایو فول مقاله ۲ : اتق ملایو فیمبیل دان فئاتف
بایق مغرتیک دالمحال این .

فرکماغن منتوه حق ۲ ملایو درفد فنججاهن
دان تتغ منتوه کواس ۲ ملایو ماکن برتیمه
مارق یأیت افبیل تربیه لگکه منجادیکن تگکو
حسام الدین عالم شاه منجادی راج مودا سلاغور
دغن ملگکه فترا یغفرتام دان فترا یغکدوا
سلطان سلاغور . حال این بوکنن سهاج ممباوا کفد
مسئله ۲ ایت سهاج تتافی تله مریق کفد فرکارا ۲
نصیحه بریتیش یغ مستی دتریمایا دان کدودفکن
حق اورغ ۲ ملایو .

فرتوبهن ۲ ملایو ماس ایت سغکهمفون اد تتافی
بوله دکات جارغ - یغ برانی برترغ ۲ برديری
مهادفی کراجان بریتیش .

رعیة فد ماس ایت تله مولای برانی ممیدس
راجن ۲ دانجوگ تله برانی ممیدس فرديرین
کراجان بریتیش . سماعه فرتیکاین سیاسه
داندونسیا جوگ تله مولای دماسوقکن کدالم
اخبار ددالمان تادین فرجواغن داندونسیا ایت
دغدغ هان فرجواغن ۲ کومیونیسه بلاک
دموموقکن دغن فرجواغن کومیونیسه .

دالماس اینله فول سئورغ فنولیس مودامولای
مونچول یأیت أ. اسحاق بن حاج محمد یغ تله
منچبورکن دیرین کوزت ملایا دان دغن ادان
دتمفه ایت بایق ای منولیس فرکارا ۲ سیاسه یغ
منایکن سماعه اورغ ۲ ملایو اتوق میکرکن
حال ۲ یغ مغناي تانهایر .

افبیل عاقبه ۲ یغرتیه درفد فرتتاغن دغن
کفتن هاشم سماکن مریق مک بیراف اورغ یغ
بکرج ددالم ورت ملایم توان حاج عبدالرحیم

کاجی دان ا. اسحاق بن حاج محمد کلوار لالو
میسفین ہارین بہارو برنام "اوتوسن ملایو"م
دان فدماس اینلہ فرنتاغین مثنای تعریف ملایو
تیمبول. فرنتاغین این تیدق دافہ دنایکین تلہ
نیمبولکن سماغہ کبغسان ملایو.

فدماس ایت داتوء عون بن جعفر تلہ دلنتیق
منجادی اهل مجاس مشوارہ نکری جوہر دان
دسان بایق فرکارا یغ منتخ اورغ ۲ اشگریس
دیمبولکن. ای برجاس نیمبولکن چوتی
لالو برسارا دغن بلنجا کراجان اتوق فکاوی ۲
ملایو جوہر منویکن فرض حج دغن الاسن
مٹاف فکاوی فوتیہ دبرکن برچوتی کاغکلند
دغن بلنجا کراجان. بایق فرکارا یغ دباواں
دسان دان یغتربرسن سھغک تریہ سوات
سورہنجای مییاسہ سفی دمان مملایانکن
نکری ۲ ملایو.

فرکمباغن سیاسہ ماس ایت سماکین ہیہ
سھغک تیا ماس فرغ دنیا یغکدوا. فرتوبہن ۲
فدماس ایت بایق مٹاوتماکن حال ۲ یغ مثنای
جاموان تہ سہاج - کورغ بتر میکرکن دالحال
فرکمباغن سیاسہ تانہملایو.

تیدقلہ فایہ دسینی سای مباوا فمباچ ۲ کفد
حال یغ مثنای فردودکن جنون. فاتوہ دکھوی
بہو فدماس سلوم ایت سماکی اهل مجلس
مشوارہ فیدرالہ داتوء سر چیغ لوق تن بایق
مٹادکن تتوتن ۲ سفای حق ۲ ابق داگغ دنکری
این دبہری. فرجواغن دتروسکن کاندیا سھغک
اخراں ای ممبواہ سوات میموریندم کفد بکندا کوہن
منتوہ سفای ابق ۲ داگغ (چینا) یغ طاعہ ستیا
دنکری این دبہری سام حق دغن ابق نکری دسینی.
بایق چابوتن درفد میموریندم این ترسیار دالم
بوکو "امارن" - ف.

اتنہ اتوق مپنشن ہاتی اورغ ۲ چینا سبرغ
لاوہ اتو اتنہ کران اف مک ستیان اشکاتن

بریتیش مندودکی سمولا سمینجوغ این۔
سر ہیرولد میقمایکل تلہ دھنتر کماری مغمیل
تنداغن سلطان ۲ ملایو اتوق مملایانکن
فرسکتوان تانہ ملایو. فربواتن این تلہ نیمبولکن
کمارہن اورغ ۲ ملایو دان فد. ماس ایتولہ تیسبول
فرتوبہن ۲ سیاسہ یغتردیری دری فرتوبہن ملایو
برساتوم فارٹی کبغسان ملایو دان فرساتوان ملایو
جوہر (فدماس ایت یغبرجواغ ددالسن ایالہ
داتوء عبدالرحمن. ابقن ۲: ا. سلیمان بن عبدالرحمن
دان دقتور اسمعیل بن عبدالرحمن. تو انجاس یونس،
اشکو عبداللہ بن عمر. دقتور حمزہ دان لابن ۲ لاکھی
یغ مٹھندکی سفای جوہر تنف کدولانتن).

بلوم فرنہ ددالم سجارہ اورغ ۲ ملایو ددافتی
فرساتوان یغ سبکی تو ہیبتن ممفرتاھنکن کدولانتن
اورغ ۲ ملایو دنکرین سفرت ماس ایت. کوغگریس
ملایو یغفرتام تلہ دادکن ددالمان تتوتن ۲ حق
ملایو مستیلہ دبہری سباکی یغدفرتوان نکری ایت.
ددالمحال این تیدقلہ اومہ ملایو ماوفاکن نام ۲
سلاہن درفد فمفین یغترکنل ماس ایت سفرت
دقتور برهان الدین، داتوء عون ا. طہ کالوم دان
سامفمان، دبالگن بردیری تولغ بلاگغ یغ بکرج
کرس مٹھیدوفکن کوغگریس کبغسان ملایو ایت
ایالہ! ا. رملی بن حاج طاہر یغ کسدین منجادی
اورغ قواہ امنو سلاغور دان اخرن ستلہ ترچافی
مزدیکا این ای لغسوغ ملتقن جواتن درفد امنو.

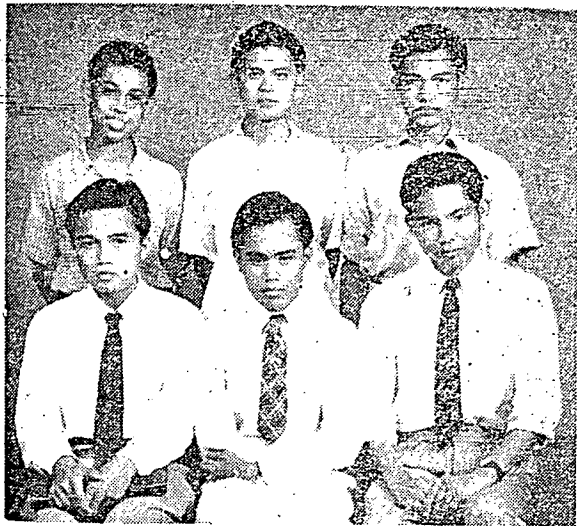
اینلہ کتیکان کبغکیتن اورغ ۲ ملایو ددالم
سجارہ سیاسہن مولای برمینر دان تروسنروس
مفرجواغکن حق ۲ دان مصلحہ اورغ ۲ ملایو.
فرنتاغین ملاون ملایان یونان سفی ککھونچق یغ
تیغکی یغ مپبکن کراجان بریتیش مٹھنترکن سنورغ
یغ فاگر اتوق مپمفیکن سکل توجوانن مٹھادفی
اورغ ۲ ملایو یقتلہ ملواف ۲ ممبتہ ملاان یونان
ایت. اورغ یغدھنتر ایت ایالہ توان ملکوم میقدونلہ.

دغن کبیجیجسنانین موحق سهشک ترمتری فرجنجین فیدریشن.

دالماس ایتوله تردیری امنو سلوره ملایا دان فد ماس ایتوله فول فرساتوان کبغسان ملایو (عیم. عین. فی.) مناریق کیری دزد برسام ۲ دغن لیغکوغن عون - دان برساتو دغن لاین ۲ فرتوبهن دغن بمبوا ساتو فیاکم یغددالمث دغدغ مریک لبه ممفرتاهنکن حق ۲ ملایو درفد یغدفرجواغکن اوله امنو. فد ماس ایتوله تیمبول فراستیوا توده منوده یغ هییه م سهشک عیم. عین. فی. دتوده منجوال ملایو کفد اتق ۲ داگخ دسببکن فد ماس این مریک اد برسام ۲ دغن سر چیغ لوق تن.

افکه چورق فولیتیگ یغبرجان سکارغ تیدقله سای کوفس - دسینی سای بنتنکن سرب رعکس حال ۲ فرجلان عام. اف روگی دان اتروغن کمردیکن یغددافتی سکارغ کفد اومه ملایو سام ۲ کیت لیله ننتی؛ هان یغدهارف دالمحال این اورغ ۲ ملایو جاغله لیغه درفد مشبیل فلواغ یغ سدافتن ۲ اتوق مندافه کاوتمان ددالم تانهایر سندیری. کیت اورغ ۲ ملایو واجب مغبیسی کمردیکان کیت دغن سفنوه ۲ تناگ - کالوتیدق کیت اکن بناس دان اومه ملایو دفرسکتوان تانهسلایو اکن منجادی سفرت اورغ ۲ ملایو دسیغافورا.

سسوده فرجنجین فیدریشن ترایکه مک داتو عون منچادغکن سفای دادکن اغکوت ۲ یغبرسکوتو ددالم امنو یغتردیری درفد اورغ ۲ داگخ یایت سته ای مپرتائی جواتنکواس محبه فرقومن یغ دانجورکن اوله توان ملکوم میقدونلد تنافی روفان لککه این دتواق اوله اورغ ۲ ملایو (امنو) دان کران ایتوله داتوه عون کسدینث ملتکن جوانن درفد امنو دان کسدینث ای دغن اورغ ۲ یغ سفغرتین دغن مندریکن "ایف ۴۴" دان اخرن دبوهرکن دغن بردیرین "فارتی نکارا ۴۴" یغاد سکارغ.

تغکو عبدالرحمن تسفیل متغکنتیکن تنغه دانوه عون ددالم امنو اتوق المنچرکن فرجواغن امنو. تربیه درفد اوسها داتوه عبدالرزاق دکوالا لغور سفای مغادکن فیهق فرایکاتن دغن عیم. سی. ایه. دان عیم. ای. سی. دالم فیلیهنرای میونیسیمل مک امنو فوسه مپمبوه لککه ایت دغن مغادکن سوات فرایکاتن کسلورهنن سهشک دغن ایت مریک برجای دالم فیلیهنرای دفرسکتوان تانهسلایو یغ دغن دافه مریک مرته تانهسلایو لالو منجیفتان کمردیکان یغاد هاری این.

اغکوت ۲ فغارغ دان فمبنتو مجله اغکاتن (کولیح محمود. قدح) برکمبرکنیک ممبری سلامة بلایر کفد سودارا عارف زکی کاندو نیسیایغ اکن ملنجوتکن فلاجرانن دالم بهاگین کسوس ستران .
دودق دری کانن سودارا ۲: بدری الغرید
عارف زکی دان عبجن. بردیری. دری کانن:
نسانین سبجنا دان نورالدین.